

Cena 1 zł.

Cena w Czechosłowacji: 3.50 Kč.

Nal. poczt. opl. ryczałtem.

Numer zawiera 20 stronic.

ŚWIATOWID

· ILUSTROWANY · KURJER · TYGODNIOWY ·

Nr. 51 (124)

Sobota, 18. grudnia 1926

Rok III.

Krakowski artysta warszawskim laureatem.

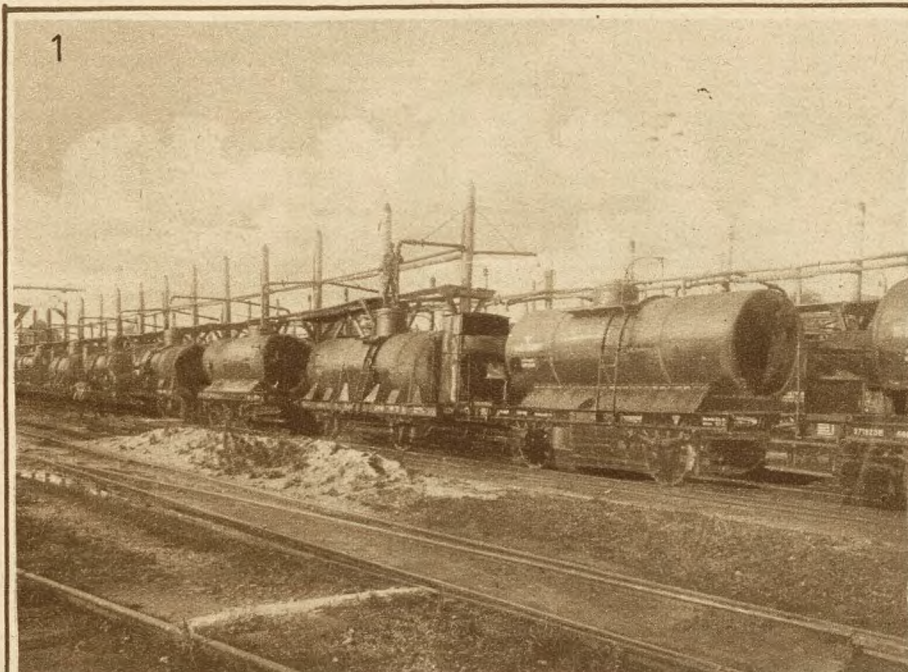

Warszawskie Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych przyznało swe najwyższe odznaczenie, złoty medal, artyście krakowskiemu, Alfonsowi Karpińskiemu, który obok mistrza Axentowicza jest dzisiaj najznakomitszym twórcą portretów kobiecych. W jednym z najbliższych numerów podamy szereg jego dzieł, tutaj zaś zamieszczamy dokonane specjalnie dla nas zdjęcie laureata przy pracy w jego pracowni przy ul. Florjańskiej w Krakowie.

Ag. fot. „Światowida”, zdj. na pł. krajowych „Alfa”.

N A S Z E Z A G Ł Ę B I E N A F T O W E.

Nie poskapiła nam Opatrzność skarbów przyrody. Mamy bogate lasy, których drzewo stanowi jeden z najważniejszych przedmiotów naszego eksportu zagranicę, mamy bogate pokłady soli, mogące zaspokoić nie tylko wewnętrzne potrzeby, ale i dostarczające nadmiaru, ponadto — mamy olbrzymie skarby w kopalniach węgla, cynku i innych kruszców na Górnym Śląsku, mamy wreszcie najobfitsze niemal z europejskich zagłębie naftowe we Wschodniej Małopolsce. Te ostatnie obszary w okolicy Borysławia, Scho-dnicy i Tustanowic, stanowiące z dawną jedno z największych naszych bogactw, nie tylko nie spadają w cenie, lecz owszem coraz więcej zyskują na wartości. Już wielka wojna światowa rozszerzyła znacznie zastosowanie nafty, zwłaszcza jako środka opałowego motorów, poruszających wielkie parowce. W miarę jak wyczerpuje się zapas węgla, znaczenie nafty idzie coraz bardziej w górę, czego dowodzą choćby zacięte walki międzynarodowe o tereny naftowe w Mossulu i Iraku. Nasz obszar naftowy to świat już

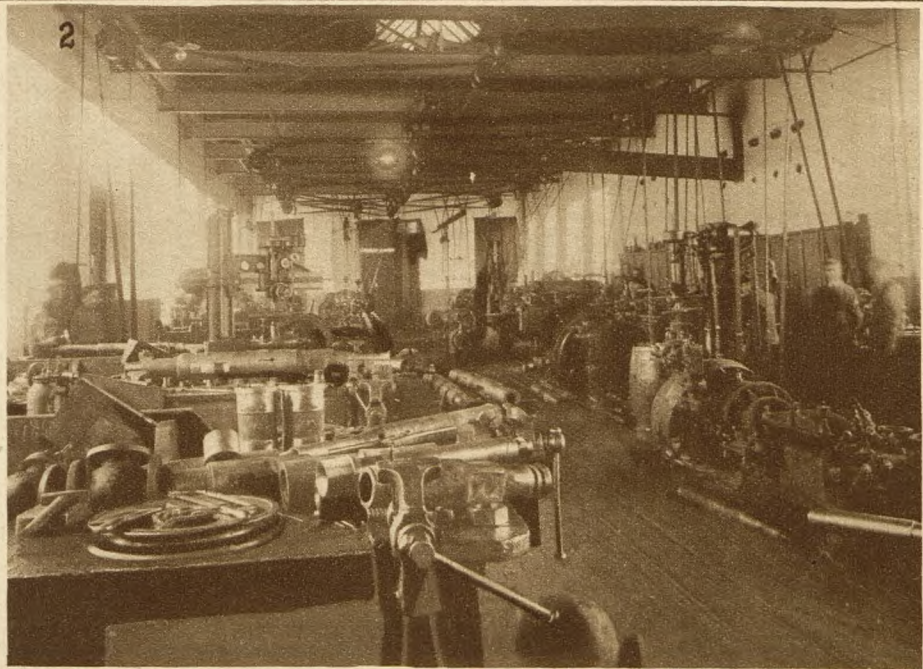
zewnątrznie ogromnie interesujący: a cóż dopiero, gdy się wglądnie dokładniej i głębiej w to środowisko. Swego czasu głośny powieściopisarz Sewer (Maciejowski), podobnie jak Reymont Łódź, „odkrył” to zagłębie naftowe dla powieściowego malarstwa. Nikt, kogo interesuje wielki przemysł z tysiącem objawów, związanych z nim, jako to skomplikowane procedury w warsztatach, długie węże osobnych wagonów, przeznaczonych do przewozu ropy, dola i niedola robotników, pracujących tam, ten ma tutaj wprost niewyczerpany materiał obserwacyjny. I tylko jedno smutne wrażenie łączy się z tem naszym zagłębiem naftowym. Oto będąc naszym terytorjalnie, naszym przeważną liczbą inżynierów i przedsiębiorców — na których czele historia zapisała nazwisko St. Szczepanowskiego, — będąc wreszcie naszym tą masą robotników, nie jest niestety naszym, o ile chodzi o zaangażowane tam, a temsamem miarodajne kapitały, w olbrzymiej większości do zagranicy należące. Ale uwagi, które nasuwa ten fakt, przekraczają już ramy naszego pisma...

1. Borysław: Wagony cysternowe, podstawione pod nalewaki. — 2. Widok na północną część Horodyszcza i Borysławia. — 3. Borysław: Wieża wyciągowa kopalni wosku. — 4. Tustanowice: Ogólny widok kopalni.

Fot. Holzmänn, Borysław.

N A S Z E Z A G Ł Ę B I E N A F T O W E.

1. Borysław : Hala absorberów gazolinowych.
Fot. Holzmann, Borysław.

2. Borysław : Warsztaty mechaniczne rafinerji nafty.
Fot. Holzmann, Borysław.

3. Czarne chmury dymu, unoszące się po wybuchu nafty.
Fot. Selinger, Borysław.

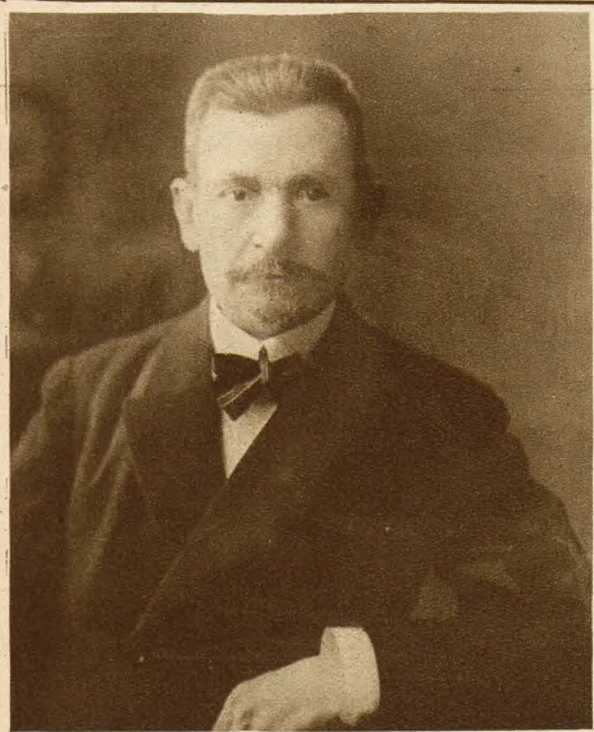
4. Borysław : Typowy szyb naftowy z grupą robotników.
Fot. Selinger, Borysław.

5. Borysław : Gmach stacji geologicznej.
Fot. Holzmann, Borysław.

ŚWIĘTO AKADEMJI GÓRNICZEJ W KRAKOWIE.

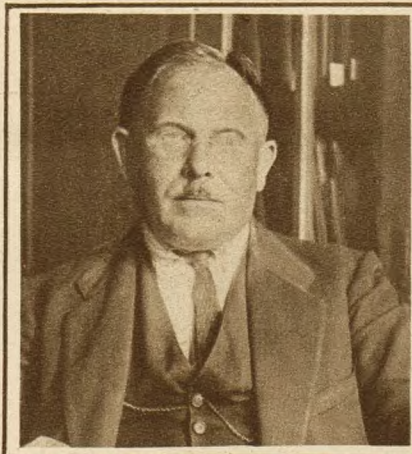
„Skok przez skórę“ (tradycyjne przyjmowanie nowych studentów Akademii Górniczej t. zw. lisów), odbyły w sali Starego Teatru w Krakowie na inaugurację bieżącego roku szkolnego: student, skaczący przez skórę (X), rektor Chromiński (1), wojew. Darowski (2), wiceprezydent miasta Wielgus (3). Ag. fot. „Światowida“.

Jego Magnificencja rektor Akademii Górniczej inż. Edmund Chromiński. Ag. fot. „Światowida“.

Dziekan wydziału górniczego inż. St. Skoczylas. Ag. fot. „Światowida“, na pl. kraj. „Alfa“.

Prof. inż. Jan Krause. Ag. fot. „Światowida“, na płytach kraj. „Alfa“.

Dziekan wydziału hutniczego inż. Karol Łowiński. Ag. fot. „Światowida“, na pl. „Alfa“.

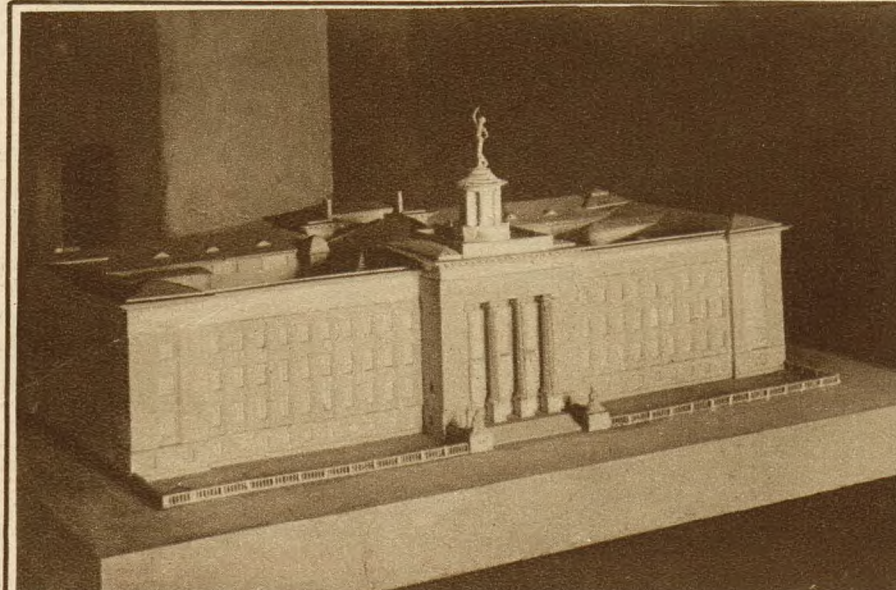
Powołanie do życia Akademii Górniczej w Krakowie było zdecydowane jeszcze przez rząd austriacki przed wojną. Wojna przeszkodziła realizacji, a dopiero

po powstaniu Państwa Polskiego nastąpiło w r. 1919 uroczyste otwarcie Akademii Górniczej. Akademia Górnicza posiada dwa Wydziały: górniczy i od roku 1921 także hutniczy. Mieści się prowizorycznie w 4 gmachach. Do budowy własnego gmachu przystąpiono w r. 1923 według projektów arch. Krzyżanowskiego i Odrzywolskiego. Będzie to największy gmach Krakowa, posiadający 110 mtr długości i 44 mtr głębokości w trzech kondygnacjach. Budowa posuwa się powoli z powodu braku kredytów. Akademia Górnicza posiada 25 etatów profesorskich przy odpowiedniej ilości pomocniczych sił naukowych. W r. 1925-26 było zapisanych na Akademii 470 studentów, z tego 376 na górnictwo i 94 na hutnictwo. Od po-

czątku istnienia udzielono 99 dyplomów inżyniera górniczego i 12 dyplomów inżyniera metalurga. Jako uczelnia młoda jest Akademia Górnicza ciągle jeszcze w stałym organizowaniu. Najdalej posunęła się organizacja podstawowych zakładów naukowych, jak elektrotechniki, metalografii, górnictwa. Przemysł górnico-hutniczy w miarę możliwości przychodzi Akademii Górniczej z pomocą. Przemysł Zagłębia Dąbrowskiego buduje domy profesorskie i bursę na 150 studentów, przemysł zaś górnośląski udzielił w roku 1925 subwencji 220.000 złotych na budowę laboratorium maszynowego, które może stać się zaczątkiem wydziału mechanicznego.

Jeden z tymczasowych budynków Akademii Górniczej w Krakowie. (Zbudowany dla gimnazjum VI. na przedmieściu Podgórze). Ag. fot. „Światowida“, na pl. kraj. „Alfa“.

Model nowego gmachu Akademii Górniczej, będącego w budowie. Ag. fot. „Światowida“, na płytach kraj. „Alfa“.

W S T O L I C Y.

Póśiedzenie Komisji budżetowej Sejmu pod przewodnictwem pos. Rymara (1) z udziałem gen. referenta pos. Byrki (2). Obecni m. i. posłowie Szydłowski P. S. L.

Piast (3), Wiślicki Zw. Żyd. (4), Gdyk Ch. D. (5), dr. Bryła Ch. D. (6), Kwiatkowski Ch. D. (7), szef dep. Świętochowski (8) i posłowie Łypaciewicz Wyzw. (9), Mali-

nowski Wyzw. (10), Chądzyński N. P. R. (11), oraz min. przem. i handlu inż. Kwiatkowski (12).
Ag. fot. „Światowida”, na pl. kraj. „Alfa”.

Delegacje urzędnicze u wicepremiera Bartla. Zdjęcie nasze przedstawia przybyłe do stolicy, celem przedstawienia rządowi postulatów urzędniczych, delegacje z dr. Krajewskim (Kraków) (X) na czele w Prezydium Rady Ministrów. Obok dr. Krajewskiego stoi pos. Mianowski (XX).
Ag. fot. „Światowida”, na pl. kraj. „Alfa”.

Dwa pomniki Arcybiskupów w Katedrze św. Jana w Warszawie. W dniu 7 bm. odbyło się uroczyste odsłonięcie pomników ku czci niezapomnianej pamięci Metropolitów warszawskich: Wincentego Chościaka - Popieła (1883-1913) (na lewo) i Zygmunta Szczęsnego Felińskiego (1862-1883) (powyżej). Oba pomniki są dziełem znakomitego rzeźbiarza Piusa Welońskiego.
Ag. fot. „Światowida”, na płytach kraj. „Alfa”.

Nuncjusz Papieski w Warszawie kardynałem. Monsignore Lauri, przedstawiciel Stolicy Apostolskiej w Warszawie po wyjeździe Nuncjusza Ratti'ego (obecnego Ojca Świętego) otrzymał kapelusz kardynalski, co w myśl dawnych tradycji spowoduje jego ustąpienie z warszawskiego stanowiska.
Ag. fot. „Światowida”, na pl. kraj. „Alfa”.

Domniemany następca Nuncjusza Lauri'ego. Nuncjuszem Apostolskim w Warszawie po wyjeździe kard. Lauri'ego ma podobno zostać Monsignore Marmaggi, b. Nuncjusz papieski w Pradze, który ustąpił swego czasu z tego stanowiska wskutek konfliktu z rządem czeskim w sprawie Husa.
Press Photo N. D.

Następny (52) numer „Światowida” ukaże się jako numer gwiazdkowy

**W ZWIĘKSZONEJ
OBJĘTOŚCI (24 stronic)**

i zawierać będzie osobny

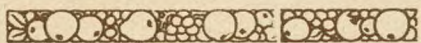
DODATEK ŚWIĄTECZNY.

Co nowego przy-

Sukienka wieczorowa pełna prostoty, biała z perłami, odpowiednia dla młodej panienki.

Napróżno szukałoby się lapidarnej formułki, któraby określała charakter najnowszej mody. Zaznacza się bowiem pewne pomieszanie pomysłów, mnóstwo drobnych nowości, wielka ilość planów,

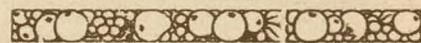
Ogromnie efektowny płaszcz wieczorowy z lamy, przybrany futrem.

nosi moda obecna?

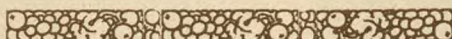

Oryginalna sukienka z czarnego marocain podpięta fantazyjnym płakiem z pereł.

złotem i z ciemną purpurą. Niektóre firmy paryskie lansują kreację zieloną. Zdaje się, że tak przez długi czas faworyzowany „Bois de rose” należy już do przeszłości. Jaga.

Urocza sukienka wieczorowa z białej georgetty z haftem z pereł.

często nawzajem się sobie przeciwstawiających. Charakterystyczny jest powrót do linii prostej, przy jednoczesnym faworyzowaniu sukienek szerokich. Jakże się zorjentować w całym tym chaosie, w jaki sposób wyrobić sobie jasną, sprecyzowaną opinię o wytycznych liniach mody? Spróbujmy to jednak uczynić. Przy bacznej uwadze zauważymy wśród najnowszych kreacji pewną linię ulubioną, która zdaje się wyrażać w następujących zasadach: górą bluzkowa bardzo szeroka, a dół prosty prawie obcisnięty. Nie wyklucza to tego faktu, że widuje się dużo spódniczek szerokich, marszczonych; specjalnie jednak przy sukienkach lekkich ten krój bluzkowy jest bardzo przyjęty. Niekiedy ten krój bluzkowy zastępuje małe proste bolero, lekko przedłużające się w tyle, to bolero, które przyjmowało się z pewnym trudem. Odnajdujemy je obecnie w najnowszych kreacjach znanych paryskich firm Chanel a i Patou. Krój bluzkowy powoduje to, że linia stanu powraca na swoje właściwe miejsce. Mamy już dosyć tych pasków podkreślających zbyt silnie biodra, i bardzo sympatycznie przyjmują się próby podwyższenia stanu. Mówi się nawet o tym, jakoby miały powrócić formy z czasów Empire'u. Zdaje się jednak to tego nie dojdzie. W każdym razie podwyższenie linii stanu staje się faktem dokonany. Co się tyczy linii sportowej, to pozostaje ona w dalszym ciągu, ale przestaje być ekskluzywną i ogranicza się tylko do pewnego właściwego sobie zakresu. Tej zimy nie będziemy tedy nosili jumprow wieczorowych, a na dancingi nie będziemy chodzili w swaeterkach. Suknie sportowe rezerwuje się dla celów sportowych, do podróży, do przechadzek porannych. Co się tyczy modnych kolorów, to różnią się one dosyć od ulubionych barw roku ubiegłego. Będziemy widywać tedy dużo ciemnej czerwieni, violet foncé i koloru granatowego, jak również trochę koloru popielatego w różnych odcieniach. Przy sukniach strojnych odnajdziemy z przyjemnością barwę czarną i białą. Czarna barwa na wieczór jest ogromnie modna, szczególnie w połączeniu ze

Sukienka i płaszcz ze złotej lamy, z przybraniem z białego lisa.

TEATR I SZTUKA W PARYŻU.

Karykatury paryskich artystów dramatu, filmu i cyrku. Na tegorocznej zimowej wystawie Teatralnej w Pa-

ryżu powszechną uwagę zwraca na siebie skombinowane przez znanego karykaturzystę francuskiego Press Photo News-Service. Berlin.

Dupray tableau z dowcipnymi karykaturami najpopularniejszych paryskich artystów teatru, filmu i cyrku.

Najmodniejszy damski portrecista. Ambicją każdej paryskiej damy z towarzysztwa jest mieć portret najpopularniejszego tam dzisiaj portrecisty, Van Dongena, Flamandczyka z pochodzenia. Zdjęcie nasze przedstawia go wraz z artystką scen paryskich p. D. a m i t t e, której portret był sensacją salonu jesiennego.

Press Photo News-Service. Berlin.

Artystka kabaretowa zakonnicą. W paryskich salonach, zwłaszcza tych, do których uczęszczają artyści rozmaitego rodzaju, największą sensacją obecnej chwili jest fakt, że słynna swego czasu artystka dramatyczna i kabaretowa p. Eva Lavallière, rzuca scenę i życie światowe i wstępuje do zakonu pp. Franciszkanek w Hyeres (na południu Francji, blisko Morza Śródziemnego).

Henri Manuel, Paris.

JAK SIĘ PRZYGOTOWUJE WYSTAWIENIE SZTUKI TEATRALNEJ.

Teatr Polski dr. Arnolda Szyfmana w Warszawie pracuje nad wystawieniem wspaniałego dramatu znakomitego pisarza rosyjskiego D. Mereżkowskiego „Cesarz Paweł I”. Zdjęcie nasze przedstawia gospodę, w której spiskowcy naradzają się nad dokonaniem zamachu stanu. Wśród artystów, częściowo już w mundurach, reżyser sztuki p. K. Borowski (X) udziela wykonawcom ról ostatnich wskazówek. Ag. fot. „Światowida”, na płytach krajowych „Alfa”.

Na najwyższym piętrze gmachu Teatru Polskiego w obszernej i widnej sali odbywa się przygotowywanie dekoracji do sztuk teatralnych. Zdjęcie nasze przedstawia art. malarza K. Frycza (X) wraz z pomocnikami, zajętego malowaniem katedry Petro-Pawłowskiej do „Cesarza Pawła”. Ag. fot. „Światowida”, na płytach kraj. „Alfa”.

Dyr. Szyfman osobiście kieruje próbami sztuki Mereżkowskiego, udzielając artystom rad i wskazówek. Zdjęcie nasze przedstawia dyr. Szyfmana (1) z reżyserami Szyllerem (2) i Borowskim (3), oraz Kaz. Junoszą-Stępowskim (4), zajętego udzielaniem wskazówek personalowi technicznemu przy przesuwaniu dekoracji. Ag. fot. „Światowida”, na płytach krajowych „Alfa”.

Dyr. Teatru Polskiego dr. Szyfman (1) omawia ostatnie szczegóły sceny z „Cesarza Pawła” na schodach pałacu Zimowego z reżyserami pp. Szyllerem (2) i Borowskim (3).

Ag. fot. „Światowida”, na płytach kraj. „Alfa”.

Kapitanowie sztabu gen. Chodźko (1) i Kozolubski (2) udzielają artystom wskazówek, jak należy włączyć broń w momencie napadu na sypialnię ces. Pawła. Kap. Chodźko trzyma w ręku kaszkiot Pawłowski pułku leibgardii huzarów. Ag. fot. „Światowida”, na płytach kraj. „Alfa”.

„N O W Y“

Lwowskie „Korso“ eleganckiego świata, ulica Akademicka, po usunięciu nieforemnych trawników i uporządkowaniu środka ulicy.
Fot. M. Münz, Lwów.

L W Ó W.

Centrum wszystkich manifestacji narodowych we Lwowie, Plac Marjański ze statuą Najświętszej Panny Marji, kolumną Mickiewicza i jedną z największych kamienic „nowego Lwowa“ na prawo.
Fot. M. Münz, Lwów.

Nowy gmach Prokuraturji Skarbu na rogu ulic Romanowicza i Zyblikiewicza.
Fot. M. Münz, Lwów.

Odnowiony po uszkodzeniu podczas walk o polskość Lwowa gmach Dyrekcji Pocht i Telegrafów.
Fot. M. Münz, Lwów.

Olbrzymi gmach Państwowej Szkoły Przemysłowej przy ul. Snopkowskiej.
Fot. M. Münz, Lwów.

Nowe domki oficerskie przy ul. Jabłonowskich, zatem leżące, nie jak w innych miastach tego rodzaju kolonie na peryferjach, ale niemal w środku miasta.

1. Zofia Zajączkowska, artystka filmowa, która ostatnio grała w filmie »Trędowata«.

2. Najpopularniejsza artystka teatrzyków warszawskich, Zula Pogorzelska z »Perskiego Oka«.

3. Mira Zimińska z Teatrzyku »Qui Pro Quo«.

4. Jadwiga Smosarska, głośna artystka filmowa.

5. Ulubienica publiczności warszawskiej, Hanka Ordonówna, z Teatrzyku »Qui Pro Quo«.

NA FIRMAMENCIE SZTUKI WARSZAWSKIEJ.

6. Wybitna artystka dramatyczna, Marja Gorczyńska z Teatrów Miejskich.

7. Wybitna artystka Teatrów Miejskich, Helena Gromnicka.

8. Uroczą artystkę Teatrów Miejskich, Marja Majdrowiczówna.

9. Gwiazda Teatru dr. Arnolda Szyfmana, Marja Malicka.

10. Do niedawna ulubienica krakowskiej publiczności teatralnej, obecnie święcąca triumfy w Teatrach dr. Szyfmana, Stanisława Mazarekówna.

Ag. fot. »Światowida«, zdj. na pl. kraj. »Alfa«.

U STÓP NIEBOTYCZNYCH HIMALAJI.

Główny plac w Darjeeling, stanowiący centrum handlu eksportowego zboża, herbaty, gumi i bawełny.

Usamodzielnienie dominjów angielskich, związanych odąd z macierzą niemal już tylko unją personalną w osobie „króla Anglii, Irlandji i cesarza Indji“, dokonane w ostatnich czasach, zwróciło znowu powszechną uwagę na najpotężniejszy kraj wśród tych dominjów, na Indje Wschodnie w Azji. Najpotężniejszy, najciekawszy, lecz zarazem i najniebezpieczniejszy. Czarowny kraj Indji Wschodnich, o którym euda opowiadają stare bajki, a których piękność dla dzisiejszych ludzi odzwierciedla przede wszystkim film, kraj ten znany jest tylko powierzchownie i częściowo. Niebotyczne pasmo gór Himalajskich, na dwa tysiące czterysta km. długie, dwieście dwadzieścia km. szerokie, z całym mnóstwem szczytów, przewyższających wysokość 6000 m., — z nich jeden Mount Everest sięga do 8.840 m., — nie tylko samo w

Tubylcy, pochodzenia tatarskiego, przypatrują się ciekawie członkom karawany europejskiej.

sobie jest jeszcze niezbadane, ale z natury rzeczy i stoki jego, a nawet i sąsiednie obszary są bardzo trudno dostępne. Z rzadka tylko jakaś karawana, dążąca do naukowych celów lub też — jak w ostatnich czasach — sporządzająca zdjęcia filmowe, zdoła tam wtargnąć i na dłuższej przestrzeni zbadać ten kraj. Przed oczyma Europejczyków staje świat, który nazwać by można „półdzikim“, gdyby się od razu nie wiedziało, że ta „dzikość“ to pozostałości prastarej kultury. Podajemy tutaj szereg zdjęć, dokonanych przez jedną z takich karawan, która też jednak z konieczności ograniczyła się jedynie do ściśle określonego terenu, do miejscowości Darjeeling w północnej części Bengalu w Indjach Wschodnich, w odległości około 300 mil. od słynnej stolicy, Kalkutty.

Zdjęcia: Pres Photo, N. D., Berlin.

Wędrowną trupą komediantów w Darjeeling w fantastycznych strojach i maskach z oryginalnymi mongolskimi instrumentami muzycznymi.

Kobiety tubylców z małymi dziećmi, z których jedno (na prawo) w trzcinie bambusowej nosi mleko.

Z O S T A T N I C H W Y D A R Z E Ń.

Święto pierwszego pułku szwoleżerów. Z okazji tego święta odbył się w Warszawie w kasynie pułku raut, który zaszczylił swoją obecnością pp. Prezydent Rzeczypospolitej (1), jego małżonka (2), Marszałek Piłsudski (3) i jego małżonka (4).

Fot. W. Pikiel.

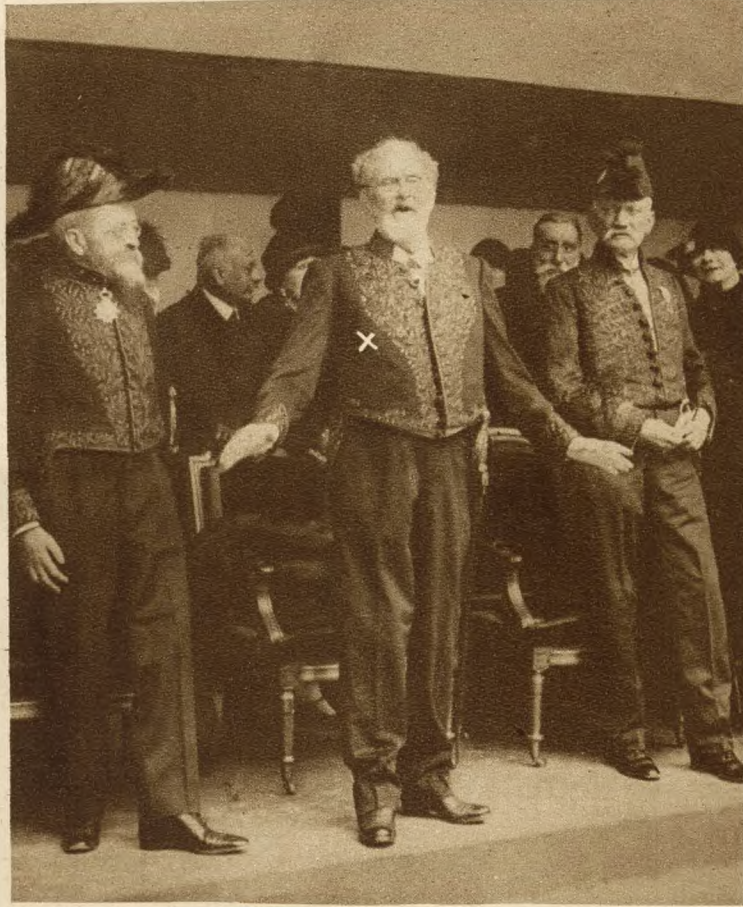
Z posiedzeń Rady Ligi Narodów w Genewie. Zdjęcie nasze przedstawia jedno z ostatnich posiedzeń bieżącej sesji Rady Ligi Narodów w Genewie, w którym obok przedstawicieli innych mocarstw brał udział również, jako reprezentant Polski, nasz minister spraw zagranicznych, pan Zaleski.

Press Photo News-Service, Berlin.

Zgon wielkiego Serba. Nicola Pasic, kilkakrotnie premier Serbji, a później Jugosławji, jeden z twórców dzisiejszego znaczenia tego państwa, zmarł jako starzec 80-letni.

Fot. Atlantic Berlin.

Śmierć nestora poetów francuskich. Jean Richepin, ur. w r. 1849 znakomity poeta francuski zmarł w Paryżu. Zdjęcie nasze przedstawia go (X), kiedy poraz ostatni przemawiał publicznie przy odsłonięciu pomnika poety Heredia.

Fot. Meurisse, Paris.

Zgon twórcy francuskiego impresjonizmu. Claude Monet (ur. 1840), pionier nowych dróg w malarstwie krajobrazowym, otoczony powszechną młodzieżą pokoleń, zmarł w swojej posiadłości w Wandej.

Zgon wielkiego Serba. Zdjęcia nasze przedstawiają sceny z pogrzebu Pasicza. Na lewo: król Aleksander (1)

i książę Paweł (2) składają hołd zwłokom zmarłego męża stanu. Na prawo prezydent ministrów Uzunowicz

i prezydent skupszczyzny Trifkowicz wynoszą trumnę z katedry.

Fot. Bentić, Belgrad.

~ A. MARCZYŃSKI SIOSTRA CARMEN

Stosunek liczebności obu obozów wyrażał się wtedy stosunkiem 1:6, ale stosunek wyekwipowania wojsk, artylerji polowej, górskiej, czy ciężkiej, wojsk technicznych można było liczyć jak 1:30 na niekorzyść Rifów... Poza tym nie posiadali oni ani jednego aeroplanu, ani jednego tanka, ani jednego okrętu, który mógłby pilnować wybrzeży lub dowozić amunicję zakupioną w Europie... Te cyfry przekłute coraz częściej zasępiały czoło szejka Abd el Krima... Wtedy zrywał się jak szalony, pędził konno z orszakiem nieodstępnych Beni Maden... do najbliższego odcinka frontu... Chytry jego umysł, był niedościgniony w obmyśleniu rozmaitych zasadzek pojedynczym oddziałom wrogów... Jak wąż prześlizgiwał się ze swymi wiernymi „mścicielami” wśród mroków nocy i gęstwy lasów... Jak lis pod kurnik zakradał się ostrożnie pod placówki francuskie. Mężnie jak lew podprowadzał swe szeregi aż pod linie zasiek drucianych czy mury blockhausów. Potem wycofywał się, by kierować akcją...

Jak piorun spadały „Sępy Rifu” na zmęczone załogi wrogów. Nie mogły im w ciemnościach pomóc przekłute aeroplany ani nawet artylerja, by swoich nie razić... Jeni race gwiazdziste wystrzelały z napadniętych blockhausów... Coraz rzadziej i rzadziej, aż znikły... Forteczka padła... Przed świtem wracały zastępy Rifów w okrwawionych selhamach... Znowu kilkuset wrogów ubito ze szeregów walczących... Lecz były to wszystko lokalne sukcesy, bez większego znaczenia dla ogólnej sytuacji... Miały małe znaczenie pod względem militarnym, ale wywierały duży wpływ na ludność...

Ta ludność bitna była jak chorągiewka na dachu... Po każdej klęsce Abd el Krima kokietowała Francuzów, dezertowała z rifeńskich szeregów. Ale pierwszy lepszy efektowny sukces, jakieś wymordowanie załogi, jakieś wysadzenie w powietrze blockhausu, jakiś transport jeńców, prowadzonych w kierunku na Ajdir, przysparzał Abd el Krimowi kilkaset chętnych strzelb...

Wódz rifeński rozumiał dobrze psychozę ludności. Więc odwiedzał wszystkie odcinki frontu, wszędzie dokonywał zuchwałych wypadków z miejscowymi oddziałami, by krzepić ducha... Jak wicher przenosił się z miejsca na miejsce wzdłuż frontu 350 kilometrowego lub zniknął, by wypłynąć po drugiej stronie i przerażać zasugerowane wciąż jeszcze jego gwiazdą oddziały hiszpańskie... Przysłowiowa chytrność Indjan amerykańskich, obłudna zdradzieckość Hindusów, niesłychany spryt wojenny i obrotność Japończyków była niczem w porównaniu z tą wyrafinowaną perfidią wodza Rifów i jego pojętnych uczniów...

Ale mimo wszystko pierścien, okalający go był coraz ciaśniejszy... luki i szczyby, sprawione nocnymi napadami wypełniały się natychmiast nowymi zastępami wrogów...

Zajęcie stolicy Maroka, Fezu, które wydało się Abd el Krimowi tak pewnym w maju i potem w lipcu, należało teraz do krainy marzeń nieosiągalnych i niemożliwych do spełnienia, podobnie jak dawne sny o tronie niezawisłego sułtana marokańskiego... Obecnie jedynym pragnieniem szejka było dotrzeć do zimy. Doczekać, aż deszcze październikowe i listopadowe rozmiękczą gliniastą drogę, że nie tylko koła ciężkich armat, ale nawet muły i ludzie grzęznąć będą... Byle przetrwać... Byle doczekać...

I dlatego zawahała się Carmen, czy powiedzieć szczerą prawdę Alemu. Odpowiedziała po chwili wymijająco:

— Nie znam dokładnie sytuacji... Zdaje się, że ofenzywa francuska została powstrzymana...

— Jakże ofenzywa? Przecież to my atakowaliśmy...

— To prawda: Ale Francuzi sprowadzili ogromne posiłki i rozpoczęli kontrofenzję, którą jednak wujowi twemu udało się powstrzymać...

— I w takiej chwili ja leżę beczynnie... Carmen, kiedy ja będę mógł wreszcie chodzić?

— Nie wiem. Pewnie poleżysz jeszcze z miesiąc.

— To straszne... Trzeba coś zrobić przez ten czas... Słuchaj, Carmen... Mam do ciebie wielką prośbę...

— Jaką Ali?

— Ty mówisz dobrze po francusku?

— Tak samo prawie jak mym ojczystym językiem.

— Och, to dobrze... Będziesz mnie uczyć. Całe dni mam czas...

— Lecz ja mam pracę przy innych rannych...

— Pomówię z doktorami... Sama mówisz, że pielęgniarek jest bardzo wiele. Ciebie mogą zwolnić... Choćbyś mi nawet pół dnia poświęcała... Chcę poznać dobrze język wrogów... To bardzo ważne...

— Ale ja nie mam książek odpowiednich...

— Znajdą się, wuj mówi dobrze po francusku. Wiem, że sprowadzał sobie dawniej mapy i książki francuskie...

— Nie chodzi o takie książki... Ja mówię o podręcznikach...

— Cóż to takiego?

— Taka książka, na której uczą się ludzie obcych języków...

— Ty mi zastąpisz książkę, Carmen... Ja w twoich oczach wyczytałem wszystko. Umieję z nich czytać dobrze... — Roześmiała się...

— Ładnie by ta nauka wyglądała...

— Zobaczysz, że się nauczę i bez książki... Po hiszpańsku też nie rozumiałem ani słowa, gdy przybyłem do Melilla... A teraz?... Powiedz sama...

— Tak, rzeczywiście. Mówisz zupełnie płynnie...

— A widzisz, tak samo będzie z francuskim...

— Ali. Nie męczysz cię długą rozmową?

— Zupełnie nie... Powiedz mi jeszcze, co robi mój stary Mohammed...

— Razem ze swym synem jest na froncie. Walczą... Był tutaj coś dwa razy... Odszukał mnie i wypyttywał się o ciebie. Niestety nie mogłem zaspokoić jego ciekawości, gdyż pielęgnował cię kto inny...

— Ta olbrzymia Niemka... Ale dziś jeszcze pomówię z doktorem...

— Poco, Ali?... Będąc przy tobie mogę łatwiej spotkać się z szejkiem... Zresztą jestem niezbędną na oddziale chirurgicznym...

— Więc dobrze... Zażądam, byś była zwolniona na popołudnie... Wtedy tu przyjdiesz do mnie... A o przyjeździe wuja dowiemy się zawsze naprzód, to się skryjesz gdziekolwiek... A gdzie mój drogi wuj?

— Brat szejka Sidi Mohamed dowodzi gdzieś w okolicy Chechaouen...

— Tam? Pamiętasz Carmen Chechaouen?

— Pamiętam dobrze... Teraz Chechaouen jest w rękach twych braci, Ali... — Jasny promyk radości przemknął przez czoło Araba... Pytał jeszcze.

— A gdzie jest ten odważny stary doktor?

— Także tutaj w Ajdir. On właśnie jest moim szefem...

— Powiedz mu, niech nigdzie wieczorami poza szpital nie wychodzi... Beni Maden nie zapomną mu, że zabił ich brata i wstrzymał rzeź jeńców...

— Przerażasz mnie, Ali... Czyż odważyliby się tu, pod stolicą szejka?

— Któż sprawcę odszuka, gdy trupa znajdą?

— Przecież oni walczą na froncie...

— Ale nie brak zapewne rannych i rekonwalescentów tego mściwego szczepu... Oni już pewnie wiedzą o wszystkim i mają go na oku...

— To straszne, Ali... Nie można jakoś przeszkodzić zbrodni?

— Niech się strzeże... Niech się nigdzie nie wydała zwłaszcza pod wieczór... Kiedy wyzdrowieje, postaram się, by go wymieniono za kogoś z naszych... Hiszpanie w tym roku także wzięli jeńców.

— Dobrze, Ali. Dziękuję ci... Zaraz dzisiaj powiem doktorowi...

W tej chwili otworzyły się drzwi.

Wizyta lekarska... oprócz dyżurnego lekarza weszli także jak zazwyczaj dwaj doktorzy Angliści... Uderzył ich odrazu dobry wygląd pacjenta.

Ali nie zwlekał... Nie mogąc się sam porozumieć z nimi wezwał pośrednictwa Carmen... Angliści bowiem, mimo długiego pobytu w Ajdir tak szczerkając wymawiali sylaby i słowa arabskie, że Ali nie rozumiał ani słowa. Po hiszpańsku znów oni nie mówili... Rozmowa więc potoczyła się w języku francuskim... Ali składał zdanie po hiszpańsku, a Carmen była tłumaczką...

Zdumieli się sztywni Angliści na wieść, że Ali pragnie, a raczej żąda, żeby siostra Carmen pielęgnowała go za zmianę z Niemką... Niemka przedpołudniem, Carmen popołudniem.

Starszy syn Albionu, naczelnny komendant szpitala spojrzął z ukosa na zarumienioną twarzyczkę zakłopotanej, pięknej tłumaczki... Potem przeniósł wzrok na pacjenta i spostrzegł jego rozkochany wzrok utkwiony w uroczej pielęgniarence... Zerknął w stronę młodszego kolegi. Zauważył, że uśmiecha się leciuteńko... domyślnie... Jeszcze się wahał... Pielęgniarka była Hiszpanką... Pacjent Arabem i siostrzeńcem szejka... Jeszcze rozważał... Lecz ranny zaczął się niecierpliwić... Gestami i mimiką powtórzył swe kategoryczne żądanie... Więc doktor z powagą skinął głową... Lakonicznym „Well” dał swoje placet i spojrzął powtórnie w stronę kolegi... Ten rzekł również krótko:

— Yes George... You are right... Potem nachyliwszy się zęcznie do ucha swego przyjaciela i szefa dodał szeptem...

— Ładna szelma... Wnet przy niej wyzdrowieje... Potem z sztywną powagą skłonili się siostrzeńcowi szejka i wyszli.

Strasznie ciężko włókł się czas Witoldowi w niewoli. W sali leżało ich około trzydziestu, a nędznych przycz było zaledwie dwadzieścia... Więc większość porozmieszczano parami. Witold, dzięki temu, że należał do cięższych rannych, należał do garstki szczęśliwców, którzy byli wyłącznymi lokatorami swego łóżka. Nogi zagoiły się już zupełnie i bez śladu prawie... Na szczęście toczący się kamień nie nadwierał kości... Lecz ogólne osłabienie po amputacji ręki nie pozwalało na opuszczanie łóża...

Czasami, kiedy spojrzął na łachmany swej brudnej koszuli, na pusty lewy rękaw, ogarniał go smutek wielki i żal do siebie samego... Wtedy myślał z goryczą: Potrzebne mi to było? Zostałem kaleką i dla kogo? Za czyją sprawę?

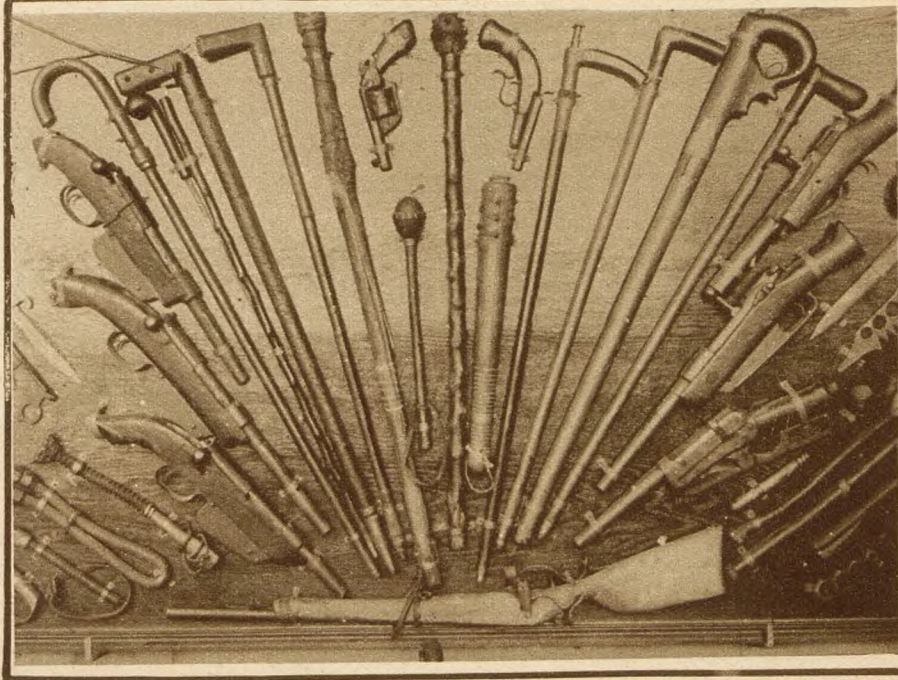
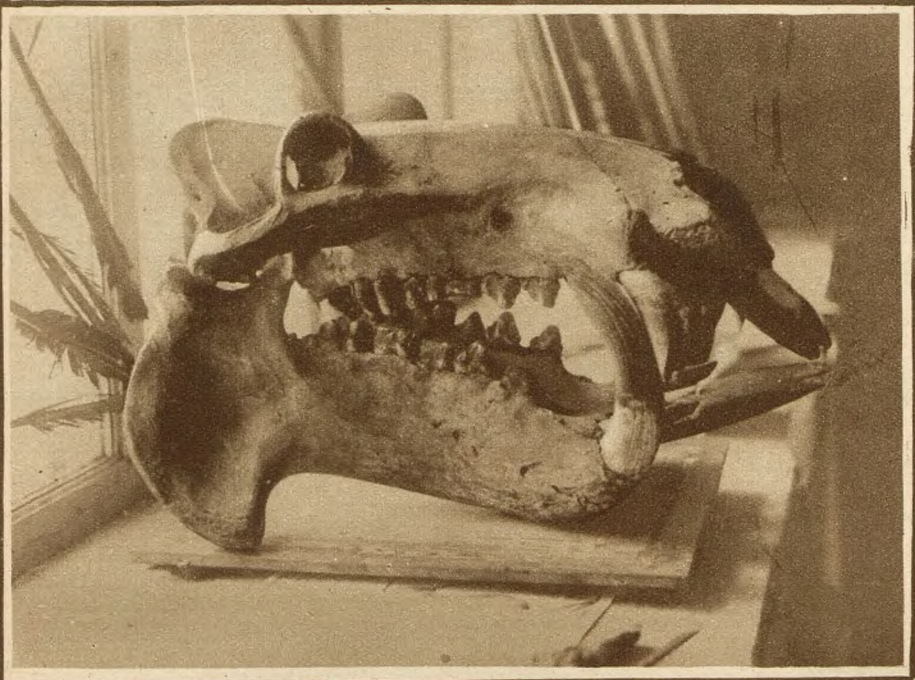
Potem ogarniała go wściekłość na Rifów... Gdyby mieli na froncie porządnego lekarza, nie straciłby ręki, a tymczasem zaraz po wzięciu do niewoli opatrzył go jakiś znachor berberski. Prymitywnymi metodami górala zabrał się do kurowania poszarpanej śrutem ręki... Kiedy znalazł się w Ajdir, lekarz Anglik nie umiał stłumić oburzenia na widok niedołęstwa pierwszego opatrunku... Jeszcze dzień a byłoby zapóźno... Gangrena postępowała szybko... Anglik uciął mu rękę wysoko nad łokciem... Teraz zwiślał tam obrzydliwy kikut... Poza tym jedzenie było w szpitalu rifeńskim liche, swoboda wręcz minimalna... Jeszcze kilka miesięcy temu było tu znacznie lepiej. Ale po kilkunastu wypadkach ucieczki jeńców, rygor obostrzono aż do sztywności...

Na nieszczęście, czy szczęście, los obdarzył Witolda sąsiadem Polakiem. Był to jakiś akademik, podporucznik Legji cudzoziemskiej, który swego arystokratycznego rodaka zanudzał westchnieniami i tęsknotą za Polską. Słowo „ojczyzna” odmieniana we wszystkich wypadkach, oraz górnolotne frazesy jak osy brzęczały mu koło ucha bez przerwy...

Z początku wściekał się na „smarkacza”, ale z wolna oswoił się... przywykł. Co gorsza nie unikał już dyskusji... Polubił tę gadaninę... Zaczął mieć nawet przyjemność w tych rozmowach... Najczęściej schodzili na temat polityki. Hrabia był konserwatystą, dla którego najbardziej prawnicowe stronnictwa polskie były za czerwone... Młody był entuzjastą socjalizmu francuskiego i transponował go na stosunki polskie... Zwalczał teorie „towarzysza burżuazji”, jak go nazywał... Wytykał mu, że on, jako socjalista jest lepszym patriotą Polakiem, niż „towarzysz burżuazji”, szczytający się wiekowymi tradycjami monopolu miłości ojczyzny.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

D W I E W Y S T A W Y W W A R S Z A W I E.

Wystawa strzelecka. W dniu 5 grudnia otwarta została w lokalu Strzelnicy, Polskiego Towarzystwa Łowieckiego przy ul. Nowy Świat w Warszawie, wystawa strzelecka, stanowiąca i dla niefachowców

przedmiot prawdziwego zaciekawienia. Podajemy tutaj z niej na lewo czaszkę hipopotama, zabitego przez prof. Ossendowskiego podczas jego podróży do Afryki Środkowej nad Wybrzeżem Kości

Słoniowej — na prawo zaś zbiory wszelkiej broni, wystawione przez warszawską komendę Policji Państwowej.

Ag. fot. „Światowida”, na płytach krajowych „Alfa”.

Wystawa prac umysłowo chorych. Po urządzonej niedawno, i ilustrowanej przez Kraków swego czasu wystawie prac umysłowo chorych w zakładzie w Kobierzynie pod Krakowem, urządzono w Warszawie podobny pokaz prac chorych szpitala Jana Bożego.

Podajemy tutaj z tej wystawy na lewo fantastyczną rzeźbę, wykonaną niezwykle precyzyjnie z kości z zadziwiającą harmonią pomysłu — na prawo zaś u góry plafon dekoracyjny, umieszczony na scenie szpitala Jana Bożego, a przez chorego twórcę zatytułowany

„Macistes w piekle”. Zdjęcie dolne na prawo przedstawia szereg robót kobiet chorych umysłowo, przy czem szczególną uwagę zwracają bardzo artystyczne tkaniny z wzorami ręcznymi.

Ag. fot. „Światowida”, na płytach kraj. „Alfa”.

Zdrowie i uroda — najcenniejszym skarbem.

Zarysy higieny zapobiegawczej jasnieją już dziś — jak ożywcza oaza na widnokręgu zbawczego postępu medycyny. Medycyna przyszłości rozbrzmiewać będzie krzepiącą melodią *zapobiegania wybuchowi chorób*. Ochronne szczepienie przeciw różnorodnym chorobom zakaźnym stało się początkiem rozmachu do dalszych czynów i wynalazków. W dziedzinie oszczędności cery, chorób włosów i skóry, wstąpiła wiedza lekarska już dawno z nizin na szczyty zapobiegania różnorodnym przypadłościom. A jeśli dziś napotyka się jeszcze opryszczone, węgami zasiane twarze, marniejące włosy lub chropowatą skórę ciała, przypisać to należy zbyt mało jeszcze rozwiniętemu zmysłowi estetycznemu i niechęci pozbycia się naleciałości konserwatywnych, oraz zabobonów. Rozumiemy obawę przed szkodliwością licznych preparatów kosmetycznych, ale czerpiąc z wytwórni marki „Miraculum”, dokoła której skupieni są lekarze i chemicy, kroczyć można śmiało gościńcem wiary i pewności w nieszkodliwość, wykwiśniętą i skuteczną jej środków lekarsko-kosmetycznych. Z preparatów wytwórni „Miraculum” niechaj nam wolno będzie wymienić przynajmniej kilka, by dać Czytelnikom obraz ich dostosowania do indywidualnych potrzeb. I tak np. *Prodermoll* przeobraża chropowatą skórę ciała w gładką o świeżości młodzieńczej, prawdziwe *otąbki migdałowe* i *mydło neutralne Dra Lustra*, „Miraculum” konserwują świeżość suchej i normalnej cery, a *proszek marmurowy „Miraculum”* przywraca tłustej cerze, skłonnej do węgów — normalne właściwości. O zbawiających skutkach *Dra Lustra*, *Shampooonu*, „Miraculum”, do pielęgnowania skóry głowy i włosów, zbyt wiele chyba rozwodzić się.

CASCARINE LEPRINCE LECZY PRZYCZYNY I SKUTKI ZATWARDZENIA

Sprzedawca w aptekach i składach aptecznych.
229

273

306

305

Drasse'go

Perfumy, mydła, wody kwiatowe
i kolońskie
rozpowszechnione na całej
kuli ziemskiej

296

POLA NEGRI

NAJPIĘKNIEJSZA GWIAZDA EKRANU
PISZE:

ZALĄCZAJĄC \$ 10. - ZA ZAMÓWIONĄ
I OTRZYMANĄ SKRZYŃKĘ CZOKOLADEK
FUCHS UWAŻAM WYROBY
PAŃÓW ZA NAJLEPSZE W ŚWIECIE...

BOVERLY HILLS, CALIFORNIA
13/III 1926 R.

315

OBA TE ZNAKI

DAJĄ GWARANCJE ZA PIERWSZORZĘDNĄ JAKOŚĆ
NASZYCH PERFUM, MYDEŁ I KOSMETYKÓW
J. & S. STEMPNIOWICZ - POZNAŃ

307

PERFUMA
WODA
MYDŁO
PVDER

KALIA

J. & S. STEMPNIOWICZ - POZNAŃ

295

Poradnik dla amatorów fotografów. (Dobre i złe światło.)

Dobre naświetlenie i oświetlenie za pomocą światła padającego z dwóch okien F:6, 8, 5 sek. w pokoju.

Gdy robimy portret w pokoju, wszystko zależy od dwóch czynników, a mianowicie od oświetlenia i naświetlenia, pomijając kompozycję, co jest rzeczą sztuki, a nie

techniki. Portret powinien być przede wszystkim do-
statecznie naświetlony, i
tak w jakimś pokoju w
lecie wczesnym popołud-
niu trzeba naświetlać ob-
iektywem F:8, 8 na-
mniej 3-4 sek. a zimą
i więcej, by nie otrzymać
kredowych światła od-
smożowych cieli. Nie na-
leży osoby ustawiać przy
samym oknie w nadziei,
że tam jest jasniej, bo o-
ile tam jest silniej oświe-
lona część twarzy zwró-
cona do światła, o tyle
czarniejszą jest druga
strona i przez to kontrast
będzie nie do opanowa-
nia. Najlepiej jest loko-
wać model na 2-4 m od
okna tak, by światło pa-
dało skośnie z jednej strony
i naświetlać zawsze peł-
nym otworem jak naj-
dłużej. Nie wolno zbliżać się z aparatem do modelu
więcej jak na 1½-2 m przy samej głowie (fotograf
artysta nie podchodzi bliżej jak na 3-4 m), a 4-5 m

Przy dobrem oświetleniu za krótkie naświetlenie. F:6, 8, 2 sek. w pokoju.

przy całej postaci, bo inaczej wyniknie ze zdjęcia karykatura.

Dr. Tad. Cyprian.

Za trafne rozwiązanie niniejszych 3 zagadek, re-
dakcja „Światowida“ przeznaczona w drodze losowania
jako nagrodę:

elegancką torebkę damską.

Rozwiązania wszystkich zagadek należy nadsyłać
wraz z załączonym kuponem do dnia 24. grudnia br.

Szarada.

Ul. A. Fierla.

Kto się trzecie, pierwsze, drugie,
Tego wita chętnie cała,
Oby z tych, co się tu bawia
Jedna zgodna powstać chciała.

Zagadka zgłoskowa.

be, be, bie, bień, blu, czów, dze, gro, i, jusz, ko, la, la,
lu, na, nie, niec, nin, o, o, ple, po, ret, wiel, za, za, zło.

Z powyższych zgłosek złożyć 8 słów, których pier-
wsze i ostatnie litery, czytane z góry na dół, dadzą naz-
wy trzech miast polskich.

Znaczenie słów: 1. Mieszkaniec jednej z prowincji
polskich. 2. Imię żeńskie. 3. Miejscowość kąpielowa
w Polsce. 4. Miasto biblijne. 5. Pan młody. 6. Nazwa
stanu ludności rzymskiej. 7. Sposób odgraniczenia.
8. Miasto w Małopolsce wschodniej.

Szarada.

Ul. Mi. Sław.

Pierwsze — to pan wielki
mówi nam przysłowie;
Na wspak zaś to ryba, niech się każdy dowie!
Trzecie i półczwarte —
smaczny gdy jest w sosie —
Gdy się śpiewać uczysz — drugie brzmi w twym głosie;
czwarte i półtrzecie — stref gorących rzeka —
Trzecie i półdrugie — przed strzelbą ucieka;
Smaku niema, jeśli braknie drugie-trzecie;
Całość — mocarz sławny w dyplomatów świecie.

Rozwiązanie zagadki konikowej z nr. 48.

Do młodej braci.

Czuwaj strażnico! w ludzkości pochodzie
Duchy młodzieńcze niech idą na przódzie,
Niech tory biją przed braćmi ciemnymi,
Niech będą switem i jutrznią tej ziemi
I wyciągniętą po światło prawicą
Czuwaj, strażnico!

Z wieków i ludów i pojęć rozterce
Ty stój, gdzie bije puls i ziemi serce,
Tchnieniem zapału rozgrzewaj Ty słońce,
Nad małodusznych główami stygnące
I bądź wiosennej burzy błyskawico
Czuwaj, strażnico!

Czystą Ci trzeba w przyszłości wejść w progi
I strząsnąć pyły nędz ziemskich wśród drogi,
I z ramion rzucić żądz niskich kajdany
Żaden duch wielki nie był pokalany,
Kochanek prawdy musi być dziewicą
Czuwaj, strażnico!

Rozwiązanie zagadki.

1. SAMOA
2. SAN
3. PADWA
4. JAN
5. SAMBO
6. SER
7. KOPER
8. POL
9. RAMIE
10. TAPIR
11. AJAKS
12. ODA
13. WRONA
14. ŻUR
15. KORAN

Trafne rozwiązanie nadesłali:

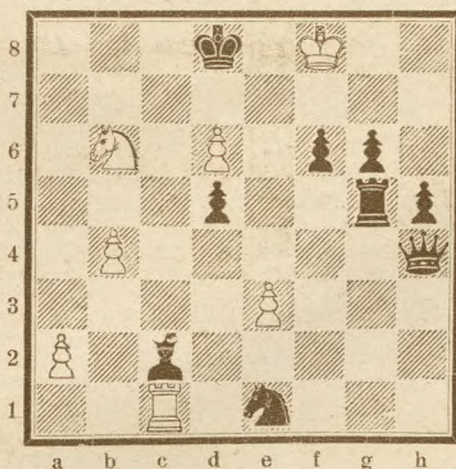
W. Świecka, Kielce. J. Landau, Warszawa. R. Warzeńska,
Kraków. M. Trauczyńska, Poznań. B. Fischbach, Poznań. S. Kasne-
równa, Lwów. W. Widuchowska, Katowice. Z. Kaysiewicz, Mielec.
S. Michalski, Sianki. M. Sławnicki, Sianki. N. Flancierówna, Mrozy.
Z. Smarsłówna, Warszawa. Cz. Błażejowski, Warszawa. M. Moty-
lewski, Kutno. H. Lewicki, Warszawa. R. Różycki, Chełmno. Fr.
Bekielewski, Suwałki. Łukaszewicz Fr., Wilno. Wiktor Per, Wilno.
Cz. Kozłowski, Warszawa. D. Herbstmanówna, Warszawa. N. Stein-
bergowa, Łódź. M. Dobek, Żyrardów. J. Kwiekowa, Dobzelin. St.
Zabłocki, Warszawa. R. Chorobski, Sambor. R. Sędzimir, Żyrardów.
St. Szeferowa, Zakopane. K. Knopik, Żyrardów. Kl. Leszek, Dalki.
H. Imrychowski, Lwów. J. Massalska, Lwów. O. Przybyła, Włodzi-
mierz. B. Dobrzański, D. Kwaśniewska, Bytom. G. Górecki,
Kraków. H. Sliwińska, Kraków. J. Iwaszkiewicz, Łódź. M. Kostecki,
Wilno. D. Kowalska, Kielce. E. Wierciak, Przemyśl. Wł. Stolarski,
Białystok. D. Kowalska, Toruń. S. Łaska, Katowice. L. Gardziński,
Jędrzejów. M. Augustynowicz, Opoczno. G. Kamińska, Zakopane.
Inne rozwiązania były błędne.

W losowaniu o nagrodę za trafne rozwiązanie los padł na p.
D. Kwaśniewską z Bytomia. Redakcja „Światowida“ przesyła nagrodę
w postaci kompletu naczyń aluminiowych w najbliższych dniach pocztą.

Dział szachowy.

Pod redakcją Mieczysława Gałuszki.

J. Hartong (I nagr. w konk. Hamburg. Korresp. 1925).
Czarne: Kd 8, Wg 5, Gc 2, Sd 8, piony: d 5, f 6, g 6, h 5 (8).

Białe: Kf 8, Dh 4, We 1, Sb 6, piony: a 2, b 4, d 6, e 3 (8).
3-chodówka. 8 + 8 = 16.

Mat w 3 posunięciach.

Rozwiązanie: 1. b 5!!

I.
1... G-f5. 2. D-d4 i 3. Dxf6+ mat.

II.
1... W-f5. 2. D-a4 Gxa4. 3. W-c8 mat.

III.
1... S-d3. 2. D-a4 i 3. mat.

IV.
1... S inaczej. 2. Wxc2 i 3. mat.

V.
1... d4. 2. D-e4 i 3. mat.

Partja.

Białe: J. Davidson. Czarne: D. Janowski, grana
w międzyn. turn. w Semmeringu w r. 1926.

Pionem damy.

1. d4 d5. 2. S-f3 S-f6. 3. g3 (1) e5. 4. c3 (2)
e6. 5. G-g2 S-c6. 6. 0-0 G-d6. 7. Sb-d2 0-0.
8. dxc5 Gxc5. 9. D-c2 b6. 10. e4? (3) G-a6!
11. c4 dxc4. 12. Sxc4 S-b4. 13. D-b3 (4) Wa-
c8! (5). 14. S-e5 (6) S-g4!! (7). 15. Sxg4 Gxc4.
16. D-f3 Gxf1. 17. Gxf1 S-c2. 18. Wa-b1 S-d4.
19. D-d1 f5! (8). 20. exf5 exf5. 21. G-c4+ K-h8.
22. S-e5 D-e8. 23. S-f7+ (9) Wxf7. 24. Gxf7
Dxf7. 25. b4 D-d5! (10). 26. G-b2 S-f3+. 27.
K-h1 D-e4! (11). 28. Wb-c1 S-b4+. 29. f3 Sxf3
30. Gxg7+ (12) Kxg7. Białe poddały się.

Uwagi H. Wolfa wedł. „Kagans Neueste Schach-
nachrichten“:

1. W tej pozycji fianchetto G-g2 nie jest wska-
zanem. Janowski wykorzystuje to, budując silną pozycję.
2. Najlepsze. Jeżeli 4. dxc5 to: e6 5. G-e3
S-a6 i Cz. odzyskuje piona przy dobrej grze.
3. Błąd! Należało grać: 10. S-b3 G-e7. 11.
Sb-d4.
4. Musowe, gdyż jeśli ruszy Wf1 to: S-g4.
5. W razie 13. D-e2: 13... D-d3 i Cz. zdoby-
wają co najmniej piona.
6. Grozi: 14... Gxc4 15. Dxc4 Gxf2+.

Nowości filatelistyczne.

Spadek liry włoskiej wywołuje potrzebę wydawa-
nia coraz wyższych wartości znaczków. Z tego powodu
Włochy wydały 2 nowe znaczki dla korespondencji
pospiesznej: 1 lir. 25 c. niebieski z napisem „Espresso“
dla korespondencji wewnętrznej i 2 lir. 50 c. niebieski
i czerwony z napisem „Expres“ dla obrotu zagranic-
znego. Format obydwu znaczków podłużny, papier
o wodnych znakach, korona. (Biuro Filatelistyczne
Jerzy Krzyżanowski, Łódź, Andrzeja 4).

7. Niewątpliwie dłuższy opór zapewniało: 14.
Sf-d2.

8. Świetnie zagrano. Cz. nie mogą teraz uniknąć
utruty jakości.

9. Janowski gra tą partję z młodzieńczą energią,
jak za czasów swej świetności.

10. Jeszcze jedno przerachowanie się, lecz pozycja
białych była już nie do uratowania.

11. Fatalna niespodzianka. Davidson spodziewał
się, że przez b4 odzyska figurę. Przez posunięcie dama,
które grozi: S-f3+ kombinacja ta okazuje się chybioną.

12. Grozi znów: 28... S-d2+ i Dxb1.

13. Determinacja rozpacz, lecz już i tak groził
mat: S-h4 i D-g2, a po: 30. D-c2 Dxc2. 31. Wxc2
W-d8! Białe też w niedługim czasie zmuszone by-
łyby do poddania się.

ZNACZKI DO ZBIORÓW.

Najtańsze źródło dla każdego zbieracza.

2062. Anglia, 20 znaczków każdy inny stemplowane	0-50
2010. Czechy, 25 znaczków każdy inny stemplowane	0-40
2068. Czarnogóra, 20 znaczków każdy inny czyste	3-50
2059. Francja, 50 znaczków każdy inny stemplowane	1-50
2015. Gdańsk, 50 znaczków każdy inny	2-50
2061. Holandia, 20 znaczków każdy inny stemplowane	0-75
2064. Hiszpania, 20 znaczków każdy inny stemplowane	0-75
2065. Łotwa, 15 znaczków każdy inny w tem czerwony krzyż	2-
2048. Niemcy, 150 znaczków każdy inny lepsze	1-50
2066. Okupacyjne i plebistyczne, 25 znaczków każdy inny	1-
2020. Polska, 100 znaczków każdy inny	1-
2021. Polska, 150 znaczków każdy inny lepsze	3-
2022. Polska, 200 znaczków każdy inny, wiele serji komplet	10-
2024. Rosja, 50 znaczków każdy inny stemplowane	2-
2024a. Rosja, 75 znaczków każdy inny, wiele jubileusz	3-50
2024b. Rosja, 100 znaczków każdy inny wiele Bolszewj	6-
2026. Rumunia 100 znaczków każdy inny okazja	5-
2053. Szwajcaria, 30 znaczków każdy inny stemplowane	1-
2032. Ukraina, 25 znaczków każdy inny	1-
2034. Węgry, 100 znaczków każdy inny okazja	0-90
2035. Węgry, 150 znaczków każdy inny lepsze	2-
2036. Europa, 100 znaczków każdy inny europejskich	1-
2037. Europa, 200 znaczków każdy inny tylko europejskich	3-
2038. Europa i zamorskie, 300 znaczków każdy inny bez Polski	4-
2039. Europa i zamorskie, 500 znaczków każdy inny	7-50
4040. Argentyna, 20 znaczków każdy inny stemplowane	1-
4026. Brazylja, 20 znaczków każdy inny stemplowane	0-60
4035. Kanada, 10 znaczków każdy inny stemplowane	0-75
4020. Wenezuela, kompletna seria z portretami 9 sztuk	0-70
2056. Kolonie angielskie, 30 znaczków każdy inny stemplowane	1-50
2042. Zamorskie, 50 znaczków tylko zamorskich każdy inny	1-50
2043. Zamorskie, 50 znaczków tylko zamorskich każdy inny lepsze	2-
2044. Zamorskie, 100 znaczków tylko zamorskich każdy inny	3-
753. Węgry 1923 typ żenicy i parlament, komplet 36 sztuk	1-50

NA PORTO ZAŁĄCZYĆ NIE MNIEJ 70 GROSZY.

Szczegółowy cennik znaczków bezpłatnie na żądanie.

Biuro filatelistyczne „Esperantista Filatelejo“

Jerzy Krzyżanowski, Łódź, Andrzeja 4.

KUPON do losowania nagrody
za rozwiązanie zagadek
w nr. 51. z dn. 18. grudnia, 1926 r.

H U M O R.

Uczciwi znalazcy.

- A dokądże to drzewo niesiecie?
- Ano, bośmy je, proszę pana gajowego, znaleźli...
- Dajmy na to, ale to was jeszcze nie uprawnia do zabierania go...
- Toteż my je niesiemy do biura znalezionych rzeczy...

Przewidująca służąca.

- Odchodzę z tego miejsca, bo nie lubię kłótni małżeńskich.
- Więc twoi państwo żyją ze sobą w niezgodzie?
- Nie, pan jest kawalerem... ale ma się właśnie ożenić!

Zakłócony kwietyzm małżeński.

- Czy są jakie interesujące wiadomości w dzienniku?
- Same bajki, moja droga.
- No, to mógłbyś też odłożyć tę szmatę i zająć się żoną...

Najnowszy typ automobilu.

Fotel auto-klubowy dla panów, lubiących wygodę i pośpiech.

Idealny stosunek.

- Mówcie sobie tam co chcecie o złośliwości teściowych, a ja wam powiadam, że ja żyję w kordjalnych stosunkach z moją!...
- Doprawdy? Mieszka u ciebie w Krakowie?
- No nie, bawi w Pekinie.

Zaradna służąca.

- Moja Katarzyno, będzie sporo roboty, bo będę miała jutro trzy przyjaciółki na obiedzie.
- Już niech się tam pani nie boi... na wsi miałam 9 krów do żywienia, a zawsze sobie radę dałam...

Ochłoda.

- Piję już od godziny i nie mogę się ochłodzić!...
- Niechno pan dobrodziej poczeka, jak przyniosę rachunek, to się zaraz zrobi chłodno...

Z NASZYCH PLACÓWEK ZAGRANICZNYCH.

Z Poselstwa Rzeczypospolitej Polskiej w Budapeszcie. Zdjęcie górne na lewo przedstawia grupę urzędników poselstwa z posłem p. Z. Michałowskim w pośrodku (X). Na zdjęciu górnym na prawo podajemy salon poselstwa, zaś na zdjęciu dolnym na lewo malownicze podwórze w gmachu poselstwa. Fot. Stemmer Vilmos, Budapest.

Z dziedziny kosmetyki leczniczej.

Lupież suchy i łojotok wilgotny są najczęstszą przyczyną wypadania włosów. W początkach cierpienia nowe włosy pokrywają niedobór powstały z wypadania chorych, wobec czego łysienia nie zauważamy; gdy jednak i nowe włosy zaczynają wypadać obficie — łysienie zjawia się w całej pełni. Sam proces według prof. Sabouraud wywołany jest pasożytem i mieści się w torebkach włosowych, niszcząc brodawkę włosową. Na przebieg łojotoku mogą mieć znaczenie także cierpienia jak np.: jajników, gruczlica, syfilis, cierpienia żołądka i t. p. to też pierwszą rzeczą w leczeniu należy wykryć przyczynę i takową usunąć. W leczeniu zewnętrznym należy przede wszystkim zwrócić uwagę na czystość skóry głowy i włosów, a to skutecznie się myciem jakimś dobrem mydłem np. przefiltrowanym Malinowskiego w wodzie miękkiej; w braku zaś takiej do wody należy dodawać sody, która jednak zmienia kolor włosów, wobec czego zamienić ją można „Mollette”. Dobrze jest myć głowę w wodzie wapiennej z dodaniem żółtka. O ile skóra głowy jest lekko tłusta, dobrze jest co drugi dzień przetrzeć ją mieszaniną o składzie: Tymolu 0'25; mentolu 0'5; gliceryny 5'0; wody kolońskiej 60'0; spirytusu 40'0. Przy skórze suchej glicerynę należy zamienić na olej rycynowy w ilości 1'0—2'0 w zależności od suchości skóry. O ile skóra jest bardzo sucha, dobrze jest stosować pomadę: Szpiku wołowego 30'0, olejku migdałowego 8'0, perfum 5 kropli. O właściwym leczeniu pomówimy następnie.

Warszawa. Dr. med. Zofja Rostkowska.

Czytelników i przyjaciół „ŚWIATOWIDA” upraszamy o powoływanie się przy zakupach na ogłoszenia „Światowida”

Darmo! Otrzyma Pani książeczkę o sześciu małżeńskich, piękności, zdrowiu, wesółych świętach, udzielenie skutecznych rad, za zwrotem porta 20 gr. Proszę zaraz zamówić „LEN”, Bydgoszcz, Lubelska. 331

325

„SUCCRETTA”, WARSZAWA, skrz. poczt. 598/3.

FOTO-AKTY

ZDJĘCIA ORYGINALNE FRANCUSKIE DLA MIŁOŚNIKÓW.

Bogato ilustrowana kolekcja wielk. 12x17 cm., zawierająca około 150 reprodukt. zł. 4., z przesyłką w zapieczętowanej kopertce za pobraniem. — Adr.:

WIELKA NIESPODZIANKA! RAZ W ŻYCIU! KORZYSTAJCIE Z OKAZJI!

Tak drogie i pożądane w dzisiejszym czasie kamgarny, bostony, weluryna ubrania męskie i damskie, płótna, bielizna, koldry watawne inne wartościowe przedmioty możecie u nas otrzymać zupełnie bezpłatnie. Niema żadnego ryzyka. Niepowodzenie wykluczone. Prosimy nadesłać w liście dokładny adres oraz załączyć znaczek pocztowy, na co otrzyma WP. szczegółowy prospekt. Łódzki Eksport Włókienniczy, Łódź 17, Skrzynka pocztowa 361.

KRASNA-CRÈME

312

OD PÓŁ WIEKU POWSZECHNIE ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI

ARAGO ST. GÓRSKIEGO WARSZAWA
NISZCZY BRODAWKI SKÓRY STWARDNIENIA
ODCISKI ŻĄDAĆ WSZĘDZIE 260

FOTO-AKTY

N o w e, zachwycające zdjęcia i miniatURY po zł. 5.—, 10.— i wyżej. Wysyłam też za pobraniem (via Kraków). Gazda, Wien, I., Fach 82

Moje zęby pielęgnuję tylko pastą **Angelus**
PARFUMERIE-DISTILLERIE STAROGARD (Pomorze)

247

„OLLA” Jedyna istniejąca niedościgniona marka światowa, udowodniona zupełną gwarancją za każdą sztukę. Cena za tuzin równowartość 1 dol. amer. 238

Dla osób o przytępienym słuchu.

Pan K. S. z K. pisze dosłownie: „Wobec tego, że nabyta u Panów trąbka słuchowa mi się bardzo przystała i w ciągu tego krótkiego czasu nie tylko przestało mi szumieć w uszach, lecz nawet słuch mój się znacznie poprawił, proszę o przesłanie mi jeszcze jednej trąbki słuchowej”.

Przy przytępienym słuchu trąbka słuchowa „Górka” jest niezbędna. Ledwo widzialna, noszona w uchu bardzo się przydaje przy szumie w uszach, nerwowych cierpieniach uszu i t. d. 330
Tysiące w użyciu. Niezliczone listy dziękczynne. Informacje bezpłatnie.
G. Weiss & Cie., Wien IV. F. 313 Wiedener Hauptstrasse 41.

KUPUJĄC CZEKOLADĘ I KARMELKI

MARKA TA GWARANTUJE TOWAR PIERWSZORZĘDNEJ JAKOŚCI.

230

KONJAKI WHISKY

Winkelhausen

RUMY ARAKI

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN, TOW. AKC. STAROGARD - POMORZE, ZAŁ. 1846. GENERALNE PRZEDSTAWICIELSTWO: TADEUSZ OSIŃSKI, LWÓW, AKADEMICKA 16.

W A W E L W Ś N I E G U.

Starożytne mury i wieżycy Katedry i Zamku Królewskiego na Wawelu przykrył śnieg, dodając im jeszcze spokojnego majestatu. Ale u ich stóp wre nieprzerwanie żywe społeczne życie. Droga, wiodąca na Wawel, nie tylko kroczą ci, których kult dla przeszłości prowadzi; u stoków wzgórza wawelskiego nie rzadko widzi się także miłośników sportu saneczkowego.

Ag. fot. „Światowida“, na pl. krajowych „Alfa“.

„Światowid“ wychodzi w każdą sobotę w Krakowie — Poznaniu — WARSZAWIE — Lwowie i Wilnie.

Prenumerata kwartalna: 12/50 złotych; zagranicą 15 złotych — Cena ogłoszeń za wiersz 1 mm 40 groszy. Nadesłane 1 złoty. Między tekstem redakcyjnym 2 złote. Redakcja i administracja: Kraków, Basztowa 17, tel. 35-42. Oddział w Warszawie: Nowogrodzka 26, tel: 70-21 i 234-65. Numer konta P. K. O. w Krakowie 404-200.

Wydawca i naczelny redaktor: Marjan Dąbrowski. — Kierownik literacki i redaktor odpowiedzialny: Dr. Józef Flach. — Kraków, Basztowa 17. — Drukiem „Źrudag“ — Kraków, Basztowa 18.